

ลูกเริ่มเรียนรู้ เลี้ยงดูให้ดี

ช่วง ๘ ปีแรกของชีวิต มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดคุณภาพของคน โดยเฉพาะตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาจนถึงอายุ ๓ ปี เพราะเป็นระยะที่มีการสร้างรากฐานของสุขภาพ การเจริญเติบโต และพัฒนาการ เด็กจะเรียนรู้ได้เร็วที่สุดในช่วงนี้ เมื่อได้รับการเอาใจใส่ อบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก สร้างความผูกพันต่อกัน สนับสนุนให้มีประสบการณ์การเรียนรู้จากคนและสิ่งแวดล้อมรอบตัว พร้อมกับการได้รับอาหารที่เหมาะสมพอเพียง และการดูแลสุขภาพที่ดี สิ่งเหล่านี้มีผลต่อการปรับโครงสร้าง และการทำงานของสมองที่กำลังเติบโตขึ้น ดังนั้น พ่อแม่ สมาชิกในครอบครัว ชุมชน ตลอดจนรัฐและสังคม จึงมีหน้าที่สำคัญในการเอาใจใส่ดูแลเด็ก เสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมตั้งแต่ปฐมวัย เป็นการวางพื้นฐานที่มั่นคงสำหรับการเสริมสร้างคุณภาพของคนไปตลอดชีวิตให้เป็นคนดีมีคุณธรรม เก่ง มีความสุขและสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคม ทั้งนี้ ต้องคำนึงว่าเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะพัฒนาเต็มศักยภาพของตน

ข้อมูลสนับสนุน

๑. การเอาใจใส่อบรมเลี้ยงดูที่เด็กได้รับในช่วง ๘ ปีแรกของชีวิต โดยเฉพาะ ในช่วง ๓ ปีแรก มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะส่งผลต่อสุขภาพและคุณภาพของเด็กตลอดชีวิต
๒. เด็กเรียนรู้อย่างรวดเร็วได้ตั้งแต่แรกเกิด เด็กจะเติบโตและเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอจากพ่อแม่และคนที่รักและห่วงใย มีประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีจากคนและสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการได้รับอาหารที่เหมาะสมพอเพียง และการดูแลสุขภาพ
๓. การสนับสนุนให้เด็กสำรวจและเล่นกับผู้คนและสิ่งรอบตัวที่ปลอดภัย จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ และมีพัฒนาการรอบด้านอย่างสมดุลทั้งด้านจิตใจ สังคม ร่างกาย และสติปัญญา
๔. เด็กเรียนรู้ที่จะประพฤติตนตามแบบอย่างพฤติกรรมของพ่อแม่ ผู้คนที่อยู่ใกล้ชิดและเลียนแบบสิ่งที่พบเห็นบ่อยๆ
๕. พ่อแม่ และผู้เลี้ยงดูสามารถสร้างเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จในการศึกษา การงาน และการดำเนินชีวิตในอนาคต โดยการวางรากฐานที่ดีให้แก่ลูก ตั้งแต่แรกเริ่ม
๖. พ่อแม่และผู้เลี้ยงดูควรทราบว่าพฤติกรรมใดเป็นสัญญาณเตือนภัยถึงพัฒนาการที่ล่าช้าหรือผิดปกติ จะได้รับตรวจพบปัญหาและแก้ไขอย่างทันที่

ข้อมูลสนับสนุนสำหรับสาระสำคัญลำดับที่ :

๑. การเอาใจใส่อบรมเลี้ยงดูที่เด็กได้รับในช่วง ๘ ปีแรกของชีวิต โดยเฉพาะ ในช่วง ๓ ปีแรก มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะส่งผลต่อสุขภาพและคุณภาพของเด็กตลอดชีวิต

- ๑.๑ การให้เวลาดูแลเอาใจใส่เด็ก ด้วยความรักความเข้าใจอย่างสม่ำเสมอ โดยสังเกตท่าที สัมผัสอย่างอ่อนโยน พูดยุติโต้ตอบ และเล่นกับเด็ก เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพ
- ๑.๒ เด็กชายและเด็กหญิงต่างมีความต้องการพื้นฐานเหมือนกันทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม ต่างมีความสามารถในการเรียนรู้ และมีความต้องการที่จะได้รับความรัก ความสนใจ ความเข้าใจ และการยอมรับ เหมือนกัน
- ๑.๓ เด็กที่เจ็บป่วยบ่อยๆ ซีด ขาดสารอาหารจะมีอาการตื่นกลัวง่าย หงุดหงิด งอแง ขาดความสนใจต่อสิ่งแวดล้อม ไม่ค่อยเล่น มีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกับบุคคลรอบข้างน้อยกว่าปกติ เด็กเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษจากผู้เลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด ให้ได้รับอาหารที่เพียงพอ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าสนใจ
- ๑.๔ เด็กแต่ละคนมีลักษณะพื้นฐานอารมณ์และความถนัดต่างกัน เมื่อมีอายุเพิ่มขึ้นก็จะมีการเรียนรู้ การคิด การพูด และการแสดงออกที่เปลี่ยนไปจากเดิม เด็กเล็กๆ มีความรู้สึกจริงจังและมักแสดงอารมณ์ออกมาแรงๆ โดยเฉพาะเมื่อถูกขัดใจหรือคับแค้นใจที่ต่างสิ่งต่างๆ ไม่ได้ตามต้องการ เด็กๆ มักหวาดกลัวคนแปลกหน้า ความมืด และสถานที่ไม่คุ้นเคย จึงมีปฏิกิริยาต่างๆ เช่น ร้องไห้ ดิ้นรน ไม่ฟังเหตุผล
- ๑.๕ หากการแสดงอารมณ์ของเด็กทำให้ถูกหัวเราะเยาะ ถูกทำโทษรุนแรง หรือถูกเพิกเฉยไม่มีผู้ใดเข้าใจ เด็กอาจเติบโตขึ้นเป็นบุคคลขี้อาย ไร้ความสามารถที่จะแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม
- ๑.๖ พ่อแม่จึงควรติดตาม สังเกตเพื่อจะได้เข้าใจความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมของเด็ก ทำให้ตนเองสามารถยับยั้งชั่งใจ เลือกใช้วิธีที่เหมาะสมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก โดยไม่ต้องใช้ความรุนแรง เป็นการช่วยให้เด็กเรียนรู้ที่จะควบคุมการแสดงออกของอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม และเติบโตขึ้นอย่างมีความสุขและมีความมั่นคงทางจิตใจ
- ๑.๗ การลงโทษเด็กที่กระทำผิดด้วยการตีหรือทำร้ายร่างกายถือเป็นการกระทำทารุณ ซึ่งมีผลเสียต่อพัฒนาการของเด็ก การถูกทำโทษทางกายอย่างรุนแรงจากผู้ที่กำลังโกรธ จะทำให้เด็กเติบโตเป็นคนที่ใช้ความรุนแรงกระทำต่อผู้อื่น ดังนั้น พ่อแม่จึงควรสั่งสอนลูกให้รู้ถูกผิด ด้วยหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน มีเหตุผลเสมอต้นเสมอปลาย อธิบายให้ลูกเกิดความเข้าใจและลงโทษโดยไม่ใช้ความรุนแรง เมื่อลูกทำสิ่งที่ผิดก็ให้กำลังใจ แสดงความชื่นชม จะทำให้ลูกไม่สับสน เรียนรู้ที่จะเลือกว่าสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องใช้ความรุนแรง ทำให้เติบโตขึ้นเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและชุมชน
- ๑.๘ พ่อแม่และสมาชิกในครอบครัวที่ร่วมกันเลี้ยงดูเด็กอย่างสม่ำเสมอ จะสนิทสนมและผูกพันกับเด็กก่อให้เกิดความรักและเอื้ออาทรต่อกัน ถือเป็นการสร้างเสริมพื้นฐานที่มั่นคงทางจิตใจและบุคลิกภาพให้กับเด็กพ่อมีบทบาทสำคัญต่อลูกชายและลูกสาว ในด้านดูแลความเป็นอยู่ ให้การศึกษา ให้การดูแลสุขภาพ เป็นแบบอย่าง

และเป็นหลักประกันของความมั่นคง ปลอดภัยให้กับลูก พ่อจึงเป็นกำลังสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูลูก โดยเฉพาะเมื่อแม่อยู่ในระหว่างตั้งครรภ์ หรือให้นมลูกคนเล็ก

ข้อมูลสนับสนุนสำหรับสาระสำคัญลำดับที่ :

๒. เด็กเรียนรู้อย่างรวดเร็วได้ตั้งแต่แรกเกิด เด็กจะเติบโตและเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ จากพ่อแม่และคนที่รักและห่วงใย มีประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีจากคนและสิ่งแวดล้อม พร้อมกับได้รับอาหารที่เหมาะสม พอเพียง และการดูแลสุขภาพ

๒.๑ การเริ่มให้ผิวกายของลูกสัมผัสกับตัวแม่และเริ่มดูดนมแม่เร็วที่สุดภายใน ๑ ชั่วโมงหลังเกิด ทำให้มีความใกล้ชิด ในช่วงพิเศษที่ไวต่อการตอบสนอง เป็นขั้นต้นของการสร้างความผูกพันที่มั่นคงระหว่างแม่กับลูก นำไปสู่การเติบโต และพัฒนาการที่ดีของเด็ก

๒.๒ ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ คือ กายสัมผัส การได้ยิน การได้กลิ่น การมองเห็น การรับรส และจากความรู้สึกที่เกิดขึ้นเป็น เครื่องมือที่ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้จากการสำรวจสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว

๒.๓ การพัฒนาสมองและจิตใจของเด็กเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เมื่อเด็กได้รับการสัมผัส การกอด ได้ยินเสียง และเห็นหน้าที่ คู่กันเคย การจับต้องสิ่งของที่หลากหลาย การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อได้รับความรัก ประสบการณ์การเรียนรู้จากคน และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว เด็กที่มีความรู้สึกมั่นคงมักจะมีผลการเรียนที่ดี และสามารถปรับตัวได้ง่ายเมื่อเผชิญกับ ปัญหา พ่อแม่จึงควรส่งเสริมชี้ชวนให้ลูกได้มองเห็น ได้ยิน สัมผัส จับต้อง พูดยาโต้ตอบ ให้หัดทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง โดยดูแลให้ปลอดภัยมีความหลากหลายที่เหมาะสมกับความสนใจ และความสามารถของลูก

๒.๔ ตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ ๖ เดือนควรเลี้ยงลูกด้วยนมแม่แต่เพียงอย่างเดียว ส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างดีที่สุด หลังจากนั้น ควรเพิ่มอาหารอื่นตามวัยร่วมไปกับนมแม่ เพื่อให้เด็กได้รับสารอาหารที่เหมาะสมกับความต้องการ และฝึกหัดเรียนรู้ การกินอาหารด้วยการเคี้ยวกลืนตลอดจนการช่วยตนเองในการดักอาหารกินและดื่मจากถ้วย เด็กจะได้รับทั้งอาหาร ภายและอาหารใจ และเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคมไปพร้อมกัน

๒.๕ วิธีการที่สำคัญที่สุดสำหรับการเรียนรู้ของเด็ก คือการมี ปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกับพ่อแม่และบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด การ สื่อภาษา ซึ่งเริ่มด้วยการสัมผัสตัวอย่างอ่อนโยน มองหน้า สบตา ยิ้ม การทำท่าทาง พูดยาโต้ตอบกัน ร้องเพลง เล่า นิทาน อ่านหนังสือให้ฟัง กิจกรรมเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกตั้งแต่วัยทารก และช่วยพัฒนาความสามารถของเด็กในการเรียนรู้ การแสดงออกและการสื่อความหมายกับผู้อื่นที่ไม่มีสิ่งใดจะ ทดแทนได้

๒.๖ พ่อแม่ และผู้เลี้ยงดูสามารถช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ และมีความสามารถเพิ่มขึ้นโดยการจัดหาสิ่งใหม่ และน่าสนใจให้เด็ก ได้มองเห็น ฟัง จับต้องและได้เล่น เพื่อให้เด็กฝึกหัดทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตั้งแต่เล็ก จะทำให้มีความคล่องตัว โดยเฉพาะการเคลื่อนไหวร่างกาย การสื่อภาษา การใช้มืออย่างคล่องแคล่วนำไปสู่ความมั่นใจ พร้อมทั้งจะลองทำสิ่งที่ยากขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการเรียนรู้ในระดับต่อไป ตลอดจนการดำรงชีวิตในอนาคต

- ๒.๗ ทารกและเด็กเล็กควรได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ ไม่ควรปล่อยให้ยู่ตามลำพังเป็นเวลานานการถูกปล่อย ปล่อยให้ละเลยจะเกิดผลเสียต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย สมอง พัฒนาการด้านจิตใจ สังคม และสติปัญญา เด็กทุกคน ทั้งหญิงและชายต้องการให้พ่อแม่ผู้เลี้ยงดูสนับสนุนให้มีการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และต้องการคำให้กำลังใจ ตลอดจนคำ ชมเชยในขณะที่พยายามทำสิ่งใหม่ๆ ให้สำเร็จ
- ๒.๘ เมื่อพบว่าเด็กเติบโตน้อยกว่าที่ควร หรือมีพัฒนาการของความสามารถไม่ก้าวหน้าตามอายุที่เพิ่มขึ้น พ่อแม่ควรพาถูก ไปปรึกษาแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเด็กควรเรียนรู้ภาษาของพ่อแม่เป็นภาษาแรก จะช่วยให้เด็กพัฒนา ความสามารถในการรับรู้ การคิด และการแสดงออก เด็กเรียนรู้ภาษาได้ง่ายและรวดเร็วจากเพลง การเล่าเรื่องต่างๆ ใน ครอบครัว คำคล้องจอง-กลอน และการละเล่นต่างๆ เช่น การเล่นจ๊ะเอ๋ จับปุดา โยกเยก เป็นต้น
- ๒.๙ เด็กที่ได้รับวัคซีนสร้างภูมิคุ้มกันโรคตามกำหนด และได้รับอาหารที่เหมาะสมพอเพียงจะมีสุขภาพแข็งแรง เล่นและ เรียนรู้จาก ปฏิสัมพันธ์ตอบสนองกับคนและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งครอบครัวก็ไม่ต้องเสียค่า รักษาพยาบาล พ่อแม่ไม่ต้องเสียเวลาในการทำงาน และเสียรายได้มาเฝ้าดูแลรักษาพยาบาลเด็กป่วย ทั้งตัวเด็กก็ไม่ ต้องขาดเรียนอันเนื่องมาจากการเจ็บป่วย

ข้อมูลสนับสนุนสำหรับสาระสำคัญลำดับที่ :

๓. การสนับสนุนให้เด็กสำรวจและเล่นกับผู้คนและสิ่งรอบตัวที่ปลอดภัย จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ และมีพัฒนาการรอบ ด้านอย่างสมดุลทั้งด้านจิตใจ สังคม ร่างกาย และสติปัญญา

- ๓.๑ เด็กชอบเล่นเพราะรู้สึกสนุก ในขณะที่เดียวกันการเล่นช่วยทำให้เด็กมีประสบการณ์เรียนรู้ ตอบสนองความ อยากรู้อยากเห็น และพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กเรียนรู้โดยพยายามทำสิ่งต่างๆ ฝึกการสังเกต เปรียบเทียบ การตั้งคำถาม และการทำสิ่งที่แปลกใหม่ท้าทาย การเล่นเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งเด็ก ทำโดยสมัครใจที่ช่วยพัฒนาทักษะด้านภาษา ความคิด การวางแผน การจัดการ การตัดสินใจของเด็ก และ ฝึกการแก้ปัญหา การเล่นและการกระตุ้นให้เด็กมีการตอบสนองเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ทางพัฒนาการและเด็กที่เจ็บป่วย
- ๓.๒ เด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย ต้องการโอกาสเหมือนกัน เล่นและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลภายในครอบครัว การ เล่นกับพ่อบ่อยๆ ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่มั่นคงระหว่างพ่อกับลูก ทั้งยังช่วยให้เด็กเรียนรู้ บทบาทและ ลักษณะที่แตกต่างระหว่างพ่อกับแม่
- ๓.๓ ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดควรช่วยให้เด็กทำในสิ่งที่เริ่มจากง่ายไปหายากตามลำดับตามกำลังของเด็ก โดยพูดกับเด็กอย่าง ชัดเจน จัดหาสิ่งที่ ปลอดภัยให้เด็กเล่น ทั้งนี้ผู้ใหญ่ควรติดตามดูแลการเล่นของเด็กอย่างใกล้ชิด จะได้เล่น กับเด็กอย่างเหมาะสม อาจจะแนะนำวิธีใหม่ๆ ให้โดยไม่ออกคำสั่งให้เด็กทำตามหรือทำแทนเด็กไปเสีย ทั้งหมด

- ๓.๔ เมื่อเด็กเล็กๆ ยืนยันที่จะทำอะไรเอง โดยไม่ต้องการความช่วยเหลือ ผู้ใหญ่จะต้องอดทนคอยดูให้เด็กทำเอง トラบเท่าที่เด็กมีความปลอดภัย เด็กจะเรียนรู้ได้ดีจากการกระทำด้วยตนเองจนประสบความสำเร็จ ความภูมิใจที่เกิดจากความสำเร็จหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและทำให้มีกำลังใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค นับว่าเป็นผลดีอย่างยิ่งต่อพัฒนาการของเด็ก พ่อแม่ควรสนับสนุนซึ่งนำไปสู่การให้ช่วยเหลือตนเองในการเล่นและการทำกิจวัตรประจำวัน โดยให้ร่วม กิจกรรมต่างๆ ของครอบครัวและชุมชน ตามกำลังความสามารถของเด็ก
- ๓.๕ เด็กทุกคนต้องการเล่นสิ่งของที่หลากหลายและที่หาได้ง่ายเหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็ก อาจเป็นของเล่นที่หาได้จาก ธรรมชาติและของใช้ในบ้าน ได้แก่ น้ำ ทราย ดิน ก้อนหิน ก่อกระดาษ ชันไม้บล็อกรูปทรงต่างๆ หม้อ ฝาหม้อ ชาม ช้อน เป็นต้น เป็นสิ่งของที่เด็กเล่นได้ดีพอเท่ากับของเล่นที่ต้องไปซื้อหามา
- ๓.๖ เด็กมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปตลอดเวลาตามระดับพัฒนาการ และเด็กจะมีความสามารถใหม่ๆ เกิดขึ้นเสมอ ผู้เลี้ยงดูจึงควรติดตามการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ เพื่อจะได้มีความเข้าใจและตอบสนองต่อเด็กได้ถูกต้องเหมาะสม เป็นการเสริมสร้างให้เด็กมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าได้ดียิ่งขึ้น

ข้อมูลสนับสนุนสำหรับสาระสำคัญลำดับที่ :

เด็กเรียนรู้ที่จะประพฤติตนตามแบบอย่างพฤติกรรมของพ่อแม่ ผู้คนที่อยู่ใกล้ชิดและเลียนแบบสิ่งที่พบเห็นบ่อยๆ

- ๔.๑ เด็กเรียนรู้วิธีการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น โดยการเฝ้ามองและเลียนแบบบุคคลที่อยู่รอบข้างกับสิ่งที่พบเห็นเด็กเรียนรู้อย่างรวดเร็วว่าพฤติกรรมใดเป็นที่ยอมรับและพฤติกรรมใดไม่เป็นที่ยอมรับ
- ๔.๒ แบบอย่างพฤติกรรมของผู้ใหญ่และเด็กที่โตกว่ามีอิทธิพลมากที่สุดในการสร้างลักษณะนิสัยบุคลิกภาพ และการแสดงออกของเด็กมากกว่าคำสั่งสอน ถ้าพ่อแม่ตะโกนใส่กันเด็กจะเลียนแบบ ถ้าพ่อแม่มีน้ำใจ เมตตาและรับฟังซึ่งกันและกันดูแลผู้อื่น เด็กก็จะทำตามเช่นกัน
- ๔.๓ เด็กชอบเล่นสมมติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างจินตนาการ พ่อแม่ และผู้เลี้ยงดูควรสนับสนุนให้ได้เล่นสวมบทบาทให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในพฤติกรรมของคนอื่นๆ และบทบาททางสังคมต่างๆ

ข้อมูลสนับสนุนสำหรับสาระสำคัญลำดับที่ :

๕. พ่อแม่ และผู้เลี้ยงดูสามารถสร้างเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จในการศึกษา การงาน และการดำเนินชีวิตในอนาคต โดยการวางรากฐานที่ดีให้แก่ลูก ตั้งแต่แรกเริ่ม

๕.๑ การวางรากฐานคุณลักษณะที่ดีให้แก่ลูกตั้งแต่แรกเริ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ๓ ปีแรกของชีวิตมีความสำคัญ พ่อแม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างวินัย และความรับผิดชอบ สร้างเสริมให้ลูกประสบความสำเร็จในการศึกษา การงาน และการดำเนินชีวิตในอนาคต

๕.๒ ความสามารถในการเรียนรู้ การทำงาน การควบคุมอารมณ์ และความประพฤติ ขึ้นอยู่กับการทำหน้าที่ของสมอง หากจะ让孩子มีสมองดีและร่างกายจิตใจพัฒนาได้เต็มที่ ต้องให้แม่มีสุขภาพดี พ่อแม่มีลูกเมื่อพร้อม แม่ตั้งครรภ์ได้รับการดูแลสุขภาพอาหารเพียงพอ คลอดปลอดภัย เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และอาหารตามวัยที่มีคุณค่าเพียงพอ

นอกจากนั้นพ่อแม่ต้องเลี้ยงดูลูกด้วยความรักและเอาใจใส่ ป้องกันโรคและอันตราย รวมทั้งให้เด็กได้มีประสบการณ์เรียนรู้ที่เหมาะสม โดยเฉพาะช่วง ๓-๔ ปีแรกของชีวิต

๕.๓ เด็กแต่ละคนมีลักษณะพื้นอารมณ์และความถนัดต่างกันและเมื่อมีอายุเพิ่มขึ้นก็จะมี การเรียนรู้ การคิด การพูด และการแสดงออกที่ต่างจากเดิม พ่อแม่จึงต้องคอยสังเกตติดตาม เพื่อจะได้เข้าใจลูก ทำให้สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการอบรมเลี้ยงดูให้เหมาะสม

๕.๔ เด็กมีความใฝ่รู้ตามธรรมชาติ และต้องการโอกาสเรียนรู้ตามระดับความสามารถในแต่ละวัยเปลี่ยนไปตามลำดับขั้น พ่อแม่จึงควรให้โอกาส จัดสถานที่และสิ่งของที่ปลอดภัยให้ลูกได้ สำรวจ เรียนรู้จากประสาทสัมผัส การลงกระทำ การเล่น และ แบบอย่าง ตลอดจนการพูดคุยสื่อสารกับลูก ชี้ชวนให้เกิดความสนใจและสนุกกับการเรียนรู้แต่ไม่เร่งรัดให้ ลูกเรียนรู้ก่อนลูกจะพร้อม เช่น การกระตุ้นเด็กในครรภ์ การบังคับให้ ท่องจำ อ่าน เขียน คณิตเลข ในช่วงปฐมวัย เป็นต้น

๕.๕ ผลการวิจัยระยะยาว พบว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยความรัก มีความผูกพันที่มั่นคงกับพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดู ในช่วง ๓ ปีแรกของชีวิต มีแนวโน้มที่จะใฝ่ดี มีความหวังและศรัทธาในชีวิต มีความมานะพยายามพัฒนาตนเองตลอดชีวิต ไม่ท้อแท้ หรือถูกชักจูงไปในทางเสื่อมที่เป็น พิษภัย ไม่ทำลายคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

๕.๖ ลูกแต่ละคนจะต้องการความสนใจ ความใกล้ชิด และเวลาที่ทำกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่อย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ ๓ ปี ก่อนที่เขาจะเกิดความมั่นใจพอที่จะไปเล่นและเรียนรู้ด้วยตนเองจากเพื่อนเด็กจากผู้ใหญ่คนอื่น ๆ ได้ดีขึ้น ครอบครัวจึงควรเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเลี้ยงดูเด็กก่อนมีลูก และควรเว้นช่วงห่างของการมีบุตรคนต่อไปประมาณ ๒ ปี และส่งเสริมให้ลูกได้รับการศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลสนับสนุนสำหรับสาระสำคัญลำดับที่ :

๖. พ่อแม่และผู้เลี้ยงดูควรทราบว่าการพัฒนาการใดเป็นสัญญาณเตือนภัยถึงพัฒนาการที่ล่าช้าหรือผิดปกติ จะได้รับตรวจพบปัญหาและแก้ไขอย่างทันที่

- ๖.๑ พ่อแม่และผู้เลี้ยงดูจำเป็นต้องศึกษาพัฒนาการปกติตามวัย จะได้ว่าเด็กปกติอายุใดควรมีความสามารถอย่างไร ซึ่งดูได้จากสมุดบันทึกสุขภาพ จะได้ติดตามเฝ้าระวังพัฒนาการของลูกหลาน หากสงสัยเด็กมีพัฒนาการที่ไม่เหมาะสมจะได้รับไปปรึกษาแพทย์และ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อตรวจวินิจฉัยและบำบัดรักษาอย่างทันที่ที่ ตลอดจนขอรับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือ และจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ให้แก่เด็กที่เจ็บป่วยหรือเด็กพิการ
- ๖.๒ โดยทั่วไปเด็กจะพัฒนาความสามารถด้านต่างๆ เพิ่มขึ้นตามวัยเป็นลำดับขั้นตอนที่ใกล้เคียงกัน เด็กแต่ละคนจะพัฒนาเร็วช้าตามจังหวะของตนเอง และโอกาสในการเรียนรู้ ทั้งทางด้านการเคลื่อนไหว ด้านสติปัญญา การใช้ภาษา การช่วยเหลือ การสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่นและการแสดงอารมณ์ พัฒนาการเป็นขั้นตอนที่เหมาะสมกับวัยมีความสำคัญเพราะสะท้อนถึงการเติบโตและการทำงานของสมอง สุขภาพทั่วไปของเด็กและสภาพแวดล้อมของเด็กที่เป็นไปตามปกติ
- ๖.๓ พ่อแม่ควรสังเกตการตอบสนองของเด็กต่อสิ่งเร้าต่างๆ หากสงสัยว่าเด็กมีปัญหาพัฒนาการผิดปกติ หรือผิดปกติไปกว่าเด็กคนอื่นในวัยเดียวกัน พ่อแม่ควรคอยสังเกตดูแลเด็กใกล้ชิดมากขึ้น พุดคุยหาของมาเล่นด้วย นวดสัมผัสตัวเด็กอย่างอ่อนโยน ให้เวลาฝึกระยะหนึ่ง ประมาณ ๑-๒ เดือน หากเด็กยังไม่ตอบสนองพัฒนาตามปกติ แสดงว่าเด็กอาจมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ อวัยวะรับสัมผัส เช่น ตา หรือหู การทำงานของสมองบกพร่อง หรือวิธีเลี้ยงดูและประสบการณ์เรียนรู้ไม่เหมาะสมและอื่นๆ การรักษาแต่เนิ่นๆ จะช่วยเด็กได้ดีกว่า พ่อแม่จึงไม่ควรนิ่งนอนใจ แต่ควรปรึกษาแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- ๖.๔ เด็กที่ไม่มีความสุข หรือประสบกับปัญหาทางจิตใจอาจแสดงออกโดยมีอาการไม่เป็นมิตร เกียจคร้าน เด็กที่ไม่ช่วยเหลือใคร คือดึง ร้องไห้บ่อยๆ แสดงพฤติกรรมรุนแรงก้าวร้าว แยกตัว ซึมเศร้า เหงาหงอยแทนที่จะไปเล่นกับเพื่อน หรือไม่สนใจในการร่วมทำกิจกรรมที่เคยชอบทำมาก่อน เบื่ออาหาร หรือมีอาการนอนไม่หลับร่วมด้วย พ่อแม่ควรสนใจ ใ้ถามความเป็นอยู่และความรู้สึกของเด็กและปรึกษาหารือร่วมกับครูหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ถ้าเด็กมีปัญหาทางจิตใจ หรือถูกกระทำรุนแรง ควรจะได้รับความช่วยเหลือและการรักษาแนะแนวเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน